

Szigeti Magyarság - Online

Island Hungarians - Newsletter - Online Version

2008. január-február - January-February, 2008

Egy nem mindennapi sorompó rombolás szemtanúja

Hálát adok a világot teremtő Istenünknek, amiért úgy irányította életünket, hogy 2007. decemberében feleségemmel együtt Buzitára parancsolt minket.

Ha ez nem lett volna így, akkor ma nemcsak egy felejthetetlen személyi emlékkal, de egy, a világtörténelemben csak nagyon ritkán előforduló eseménnyel lennék szegényebb.

A Szlovákiában megjelenő Új Szóban találtam információkat a Shengeni megegyezésről.

December 5-én ért talajt repülőgépünk a bécsi repülőtéren és három órákor ki is gurultunk a reptér mellett lévő autókölcsönzőből. A Budapest felé mutató közlekedési sávba sorakoztunk. Hegyeshalomnál megvettük az autópályára szóló matricát és azon gondolkodván, hogy melyik útlevelet dugjuk a vámossal kezébe indultunk a sorompó felé. Gabikám megjegyezte: az úttest betonburkolatán ott van nagy fehér, vastag betűkkel megjelölve az EU sáv, mellette pedig a többiek. Rögtön el is rejtette a kezében szorongatott kanadai útlevelet, és irányított az EU sávba. A fiatalember a vámon lezseren ült a karosszékén, valakivel telefonált. Megálltam mellette, kikapcsoltam a motort, lehúztam az ablakot. Nyújtom feléje a vörös színű EU útleveleket. Mikor meglátta, mintha semmi sem történt volna, kezébe sem vette azokat, folytatván a telefonbeszélgetését s karjával legyintett, mehetünk tovább.

Annak ellenére, hogy forgalmi dugóba keveredtünk Budapesten, este kilenckor már a gyönyörűen, nyugati városokhoz hasonló stílusban díszített és karácsonyi lámpákkal kivilágított városba, Kassára értünk. Itt aztán sógoromtól megtudtam a részleteket, hogy 21-én Buzita határában is eltűnik a határsorompó Szlovákia és Magyarország között.

Kimondhatatlanul vártam erre a napra. Sok megválaszolatlan kérdés forgott agyamban. Hogyan, miért, mégiscsak igaz amit mondanak???

December 21-én éjjel hallatlanul rosszul aludtam. Álomból többször felriadtam. Otthon azokon a helyeken jártam álomban, ahol ötvennyolc év alatt egyszer sem voltam. Azokon a helyeken, melyekről gyermekkoromban nagyszüleim a térdükre ültetvén, könnyes szemmel, mesébe illő tónusban próbáltak nekem magyarázni. Emlegették az öt parcellát, legelőket, erdőket, melyeket krajcárt krajcárra kuporgatva még az ő nagyszüleik vásároltak meg Buzita határában, közel Buttoshoz, könnyes, verejtékes munka árán. Ezeket a területeket az embert nem ismerő rendszer kérdés és magyarázkodás nélkül, egyszerűen elkobozta.

Mint apró kölyöknek jobban esett volna, ha a Piroska és a farkasról, vagy a Három kismalacról mesélt volna nagyapám. Ezeket a meséket majdnem minden este hallgattuk és a rákövetkezőn igényeltük is őket. Abban a korban nem tudtam gyerekésszel felfogni mit is jelentenek a valóságban olyan fogalmak mint: 1.kukorica föld, 2.kukorica föld, legelő a disznóknak, legelő a marháknak. Mindig csak a sorompó másik oldaláról, a Felső-kaszárnyától mutatták hol vannak a földek a völgyben, onnan lehetett látni őket.

Álomban a jó Isten szemem elé varázsolta ezeket a területeket.

Buzita, Szemere, Krasznokvajda és Buttos községek polgármesterei az örökmozgó Mohnyánszky József mérnök, Buzita polgármestere vezetésével erősen felkötötték kapcáikat erre az ünnepre. A helyszín a Felső-kaszárnya előtti terület, a sorompó közelében. Az ünnepség délután két órára volt hirdetve.

Az erősen hulló ónos eső és a hőmérő fagypont alá süllyedő higanyszála miatt háromszor több időre kalkuláltam az utat Kassáról mint száraz út esetén. Háromnegyed kettőkor az Alsó-kaszárnya mellett parkoltattak le a rendezők. Az S betűt utánpótló, frissen aszfaltozott úton sétáltunk fel az ünnepség színhelyére. Míg a faluban késő őszi idő fogadott, addig a Felső-kaszárnyához haladva a kép teljesen megváltozott. Ünnepi fehér köntösbe öltöztek a fák, mintha tisztelni akartak volna ennek az eseménynek. Az ágakról csüngő fehér zúzvara a mínusz hét fokos hidegben azt az üzenetet sugallta felénk: "úgy fogjatok össze világ magyarsága, mint ahogy mi itt fent kulcsoljuk össze ágainkat. Ne engedjétek meg, hogy még egyszer a történelemben olyan gyalázatos dolgokat cselekedjenek veletek mint a múltban történt."

Pontosan kettőkor Buzita polgármestere a mikrofonhoz lépett és két nyelven megnyitotta az ünnepséget. Előbb a szlovák himnuszt hallottuk CD-ről, néhányan dúdolták is. Az Isten áldd meg a magyart, jó kedvvel, bőséggel-re azonban kinyíltak a torkok. Mint egy előre begyakorolt hivatásos énekkar, teli torkokból felhangzó egységes hang árasztotta el az egész Kanyapta menti völgyet.

A hideg nem szűnt, és rövid, frappáns ünnepi beszédek következtek. Fő mondanivalójuk majdnem hasonló volt, csak más szavakkal. A múltat, melyen segíteni már nem lehet és a jövő feladatait, lehetőségeit fejtegették a szónokok. Hatvankét év

után a családok és a szívek újra egyesültek. A közösségek képviselői ígéretüket adták, hogy a jövőben segíteni és elmélyíteni fogják a barátságot, segíteni a fejlődést minden téren.

Következett az esemény fénypontja. A vas sorompót olyannyira megedzette, megkeményítette az elmúlt korszak könyörtelensége, hogy még a villanyköszörű korund szemcséi is csak nehezen haraptak bele a sorompókart tartó bebetonozott állványba. De aztán mint kés a megolvadt vajban haladt keresztül rajta. Nagy tapsvihár követte a sorompó tétlenül földre zuhanó zaját.

Az indián kunyhóhoz hasonlóan épített táborúz melege segítette a fagyott arcok felmelegedését. Lángja és füstje egyenesen fel az égbe vitte a hírt teremtőkhöz, erről az eseményről. A lovas és íjász bemutató már teljesen összehozta a két ország polgárait. A rendezők jóvoltából forralt bor és bogrács gulyás emelte az ünnep hangulatát. Az egész ceremónia a késő, hideg éjszakába nyúlt és tűzijáték fejezte be az ünneplést.

1988 óta három ízben voltunk itt látogatóban. Azóta egy kicsit megváltoztunk, pocakosodtunk, az idő múlása deret szórt hajunkra. Egy pár emberrel találkoztam a katolikus templom udvarán. Ismergettük egymást. Ez az ünnep alkalmat adott másokkal is szót váltani.

Átsétáltam a kaszárnya másik oldalára, megtekinteni földjeinket. Drága szüleim, nagyszüleim, de kár, hogy ti már csak a temető mély árkában lehettek szemtanúi ennek a pillanatnak. Mennyivel nyugodtabban pihennétek örök álmotokat ott a parton, ha ezt földi életetek során megérhettétek volna!

Fazekas Jóska